

Författarinstruktioner för Fornvännen

FORNVÄNNEN är en tidskrift för svensk antikvarisk forskning (ISSN 0015-7813) utgiven av Kungliga Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien i samarbete med Historiska museet. Den har utgivits sedan 1906 och utkommer med fyra nummer per årgång. Tidskriften är referentgranskad och tillämpar dubbel blind peer review. *Fornvännen* är geografiskt väl spridd och finns, förutom på en rad platser i Sverige, på drygt 350 bibliotek och vetenskapliga institutioner i mer än 40 länder. Sex månader efter de tryckta volymernas utgivning publiceras alla texter i *Fornvännen* Open Access och är då tillgängliga att laddas ned via DiVA (se Digital publicering nedan).

Fornvännen välkomnar bidrag om nordisk arkeologi och äldre tiders konsthistoria med angränsande ämnen. Bidrag skrivs på ett av de skandinaviska språken (svenska, norska, danska) eller på engelska. *Fornvännen* tar emot fyra typer av bidrag: Artiklar, Korta meddelanden, Debattinlägg respektive Recensioner. Manuskript skickas i färdigt skick, inklusive illustrationer, till fornvannen@vitterhetsakademien.se. All leverans ska ske digitalt. Om det rör sig om mycket stora format, kontakta redaktionen för alternativa leveransmetoder. Bidrag motas löpande, och *Fornvännen* tillämpar manuskö för inkomna bidrag. Tiden från manusinlämning till publicering brukar understiga 12 månader för längre artiklar och 8 månader för kortare texter och recensioner.

Författaren garanterar att insänt material till redaktionen inte har publicerats tidigare på annat håll, vare sig i sin helhet eller i betydande delar, på svenska eller annat språk. Insänt material får inte erbjudas för publicering på annat håll innan redaktionen fattat definitivt beslut om publicering. Detta gäller oavsett bidragstyp.

Artiklar

Artikelformatet lämpar sig för längre och mer fördjupade presentationer av nya forskningsresultat som offentliggörs för första gången. Det kan även röra sig om översikter som sammanställer, analyserar och tolkar tidigare publicerade forskningsresultat, eller teoretiska infallsvinklar som diskuterar och utvecklar ämnets teorier. Artiklarna ska i första hand rikta sig till en akademisk målgrupp och de ska uppvisa hög vetenskaplig kvalitet.

Artikelmanus levereras i något av formaten Word, RTF eller ODT. Filnamnet bör använda sig av inledningen på titeln med tillägget MANUS, ex. »Bronsåldersgravar i nytt ljus MANUS». Textbidragen ska vara kompletta (se punkterna 1–12 nedan) och noggrant korrekturlästa. Texter på engelska ska vara språkgranskade. I artikelmanuset ingår följande delar: 1) titel, 2) författarnamn och kontaktuppgifter, 3) abstract, 4) keywords, 5) textmanus (utan illustrationer och figurtexter), 6) ev. hänvisningar till figurer och tabeller, 7) ev. hänvisningar till referenser, 8) ev. acknowledgements/tack till, 9) summary, 10) referenser, 11) ev. figurtexter, 12) ev. tabelltexter.

Illustrationer och tabeller ska levereras som separata filer (se information nedan).

1) Titel

Titel och högst en undertitel som på ett intresseväckande sätt tydliggör artikelns innehåll.

2) Författarnamn och kontaktuppgifter

Författarens/författarnas namn samt deras kontaktuppgifter bestående av institution, institutionsadress (eller hemadress) samt e-postadress.

3) Abstract

Abstract, som kortfattat sammanfattar artikelns innehåll och resultat, skrivs på engelska, max 1 500 tecken inklusive blanksteg. Om artikeltexten är på svenska, danska eller norska ska abstractet även ha en engelsk översättning av titeln.

4) Keywords

4–5 keywords på engelska som översiktligt rubricerar artikelns ämne, innehåll och resultat.

5) Textmanus

Artikeltexter får omfatta högst 45 000 tecken inklusive blanksteg, exklusive abstract, referenser och figur- och tabelltexter. Om artikeln har många illustrationer, eller behöver en engelsk sammanfattning, rekommenderas att texten omfattar högst 42 000 tecken inklusive blanksteg och utformas enligt nedan angivna skrivregler.

6) Hänvisningar till figurer och tabeller

Hänvisningar till figurer och tabeller görs inom parentes och infogas i textdokumentet på lämplig plats, ex. (fig. 1), (fig. 3–5) eller (tab. 1).

7) Hänvisningar till referenser

Hänvisningar till referenser görs enligt Harvardsystemet och infogas i textdokumentet. Ange författarnamn, tryckår och sida/sidor inom parentes i texten, ex. (Jönsson & Persson 2008, s. 83, 86f, 90ff) eller (Andrews 2009, pp. 34–44). Då hänvisning görs till flera verk inom samma parentes anges dessa i kronologisk ordning och avgränsas av semikolon, ex. (Smith & Jones 1992; Niemi 2018, p. 46). Flera författare än två anges med et al. efter första namnet, ex. (Andersson et al. 2014, p. 23).

8) Acknowledgements/Tack

Kortfattad angivelse av personer, institutioner eller bidragsgivare som på ett avgörande sätt bidragit till textens innehåll och kvalitet.

9) Summary

Om artikeln skrivs på svenska, danska eller norska ska den kompletteras med en engelsk sammanfattning, en summary, av artikelns innehåll och resultat, omfattande maximalt 4 500 tecken inklusive blanksteg. Ingen summary till artiklar skrivna på engelska.

10) Referenser

Utformas enligt Harvardsystemet och anges i bokstavsordning. Samtliga författares och redaktörers efternamn anges fullständigt, dock endast förnamns initialer. Titlar på monografier och tidskrifter kursiveras. Sidnummer anges enbart för artikel i tidskrifter, inte kapitel i antologier. Förlag/utgivare anges inte. Se exempel nedan:

Monografi

Larsson, L., 1988. *Ett fångstsamhälle för 7000 år sedan: Boplatser och gravar i Skateholm*. Lund.

Antologi

Larsson, L., Ekengren, F., Helgesson, B. & Söderberg, B. (eds.), 2015. *Small things wide horizons: Studies in honour of Birgitta Hårdh*. Oxford.

Artikel i antologi

Larsson, L., 1991. An island settlement in south Scania: Local and regional aspects of a site dating from the Late Viking/Early Medieval period. Jennbert, K., Larsson, L., Petré, R. & Werbart, B. (eds.). *Regions and reflections: in honour of Märta Strömberg*. Stockholm.

Artikel i tidskrift

Gron, K. J., Gröcke, D. R., Larsson, M., Sørensen, L., Larsson, L., Rowley-Conwy, P. & Church, M. J., 2017. Nitrogen isotope evidence for manuring of early Neolithic Funnel Beaker Culture cereals from Stensborg, Sweden. *Journal of Archaeological Science: Reports* 14:575–579.

Larsson, L., 2001. A building for ritual use at Uppåkra, southernmost Sweden. *Antiquity* 75 (289):679–680.

Larsson, L. & Larsson, M., 1984. Flintyxor, skoskav och massor av stolphål. *Ystadiana* 1984:9–95.

Internetkällor

Hänvisningar till renodlade internetkällor görs med precisering av dokumentets karaktär samt full webbadress inom klamrar, < . . . > (större än/mindre än-tecken). Datum då uppgiften hämtats anges inom parentes. Hyperlänkar och understrykningar används inte.

Otryckt material

I hänvisningar till otryckt källmaterial ska inga kursiveringar förekomma. Hänvisningen anges i stigande ordning från det specifika till det allmänna, ex. dokument, arkiv, arkivbildare, arkivinstitution. Sist kommer eventuell precisering med folionummer, bilaga och dylikt. Arkivinstitutioner skrivs ut vid första omnämmandet och med senare använd förkortning inom parentes, ex. Riksarkivet (RA) eller Lantmäteristyrelsens arkiv (LSA).

11) Figurtexter

Figurtexter inleds med Fig. och individuell numrering, ex. Fig. 1. Figurtexterna skrivs på samma språk som artikeltexten, och om det rör sig om svenska, danska eller norska ska den kompletteras med en engelsk översättning. Upphovsman ska om möjligt anges, t.ex. Foto: Ola Myrin, Statens historiska museer/Photo: Ola Myrin, National Historical Museums.

12) Tabelltexter

Tabelltexter inleds med Tab. och individuell numrering, ex. Tab. 1. Tabelltexterna skrivs på samma språk som artikeltexten, och om det rör sig om svenska, danska eller norska ska den kompletteras med en engelsk översättning.

Korta meddelanden

Korta meddelanden är ett artikelformat som lämpar sig för kortfattade presentationer av t.ex. ett nytt fynd, en nyligen genomförd analys eller nya undersökningsresultat som bedöms ha ett forskningsmässigt nyhetsvärde. Korta meddelanden får omfatta maximalt 13 500 tecken inklusive blanksteg och utformas enligt nedan angivna skrivregler. Korta meddelanden kan kompletteras med några illustrationer och en kortfattad lista över referenser.

Korta meddelanden består av följande delar: 1) titel, 2) författarnamn och kontaktuppgifter, 3) textmanus, 4) ev. hänvisningar till figurer och tabeller, 5) ev. hänvisningar till referenser, 6) referenser, 7) ev. figurtexter, 8) ev. tabelltexter. Se förklaringar under rubriken Artiklar.

Debattinlägg

Debattinlägg är en artikelform som lämpar sig för kortare diskuterande och argumenterande texter där författaren tydligt tar ställning i en fråga och med hjälp av tydliga och sakliga argument försöker övertyga läsarna om sin ståndpunkt. En debatt mellan två eller flera författare avslutas efter att det inledande debattinlägget följts av ett svar samt ett genmäle i efterföljande häfte. Debattinlägg får omfatta maximalt 20 000 tecken inklusive blanksteg och utformas

enligt nedan angivna skrivregler. Debattinlägg kan kompletteras med några illustrationer och en kortfattad lista över referenser.

Debattinlägg består av följande delar: 1) titel, 2) författarnamn och kontaktuppgifter, 3) textmanus, 4) ev. hänvisningar till figurer och tabeller, 5) ev. hänvisningar till referenser, 6) referenser, 7) ev. figurtexter, 8) ev. tabelltexter. Se förklaringar under rubriken Artiklar.

Recensioner

FÖRNVÄNNEN publicerar recensioner av både skandinaviska och internationella publikationer som bedöms vara av intresse för tidskriftens ämnesområden: nordisk arkeologi och äldre tiders konstvetenskap med angränsande ämnen. Recensionens tonvikt ska ligga på att ge en sammanfattande utvärdering av publikationens vetenskapliga värde och en bedömning om författaren lyckats i sin ansats. Den ska inte vara ett referat av hela bokens innehåll.

Recensioner får omfatta maximalt 9 000 tecken inklusive blanksteg och utformas enligt nedan angivna skrivregler. Recensioner får inte ha illustrationer eller referenslista, enstaka kortfattade referenser kan läggas inom parentes i texten. Recensionen inleds med en sammanfattande information om den recenserade boken: författare, titel, redaktör, förlagsort, utgivningsår, ev. serie/serienummer, ev. totalt antal sidor, ev. totalt antal figurer/illustrationer samt ISBN-nummer. Exempel:

Martin Rundkvist, *At Home at the Castle: Lifestyles at the Medieval Strongholds of Östergötland, AD 1200–1530*. Linköping 2019. ISBN 978-91-7488-477-7.

Gustaf Trotzig, *Arkeologins fotografier: Några milstolpar*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Handlingar, Antikvariska Serien 56. Stockholm 2018. 330 s. ISBN 978-91-7402-462-3.

Lange linjer i landskabet: Hulbælter fra jern-alderen. Red. Palle Eriksen & Per Ole Rindel. Jysk Arkæologisk Selskabs Skrifter 104. Højbjerg 2018. 463 s. ISBN 978-87-93423-26-8.

Övriga skrivregler

Underrubriker används för att avdela längre textavsnitt. Endast en underrubriknivå är tillåten.

Förkortningar ska i möjligaste mån undvikas i texten, med vissa undantag: 1) cirka (c.) får förkortas intill siffror, 2) nummer (nr) får förkortas intill siffror, 3) Sankt (S:t) eller Sankta (S:ta), 4) måttenheter ska förkortas intill siffror, ex. mm, cm, m, km, m² eller kg, 5) förkortningar som utgör egna ord/namn, ex. USA, DNA. Övriga förkortningar skrivs i enlighet med SAOB:s förkortningslista (finns online).

Kursivering används för namn på publikationer (ej på artiklar) samt för utländska ord och fraser, ex. *raison d'être* eller *per se*. Kursivering för emfas bör dock användas sparsamt.

Fetstil och **understrykningar** tillåts inte i *Fornvännen*.

Siffror – tal från noll till tolv skrivs med bokstäver, dock ej måttangivelser eller sidhänvisningar. Tal från 13 och uppåt skrivs med siffror.

Datumangivelser skrivs ut i texten, ex. 21 maj 1085.

Årtal ska inte förkortas, ex. 1970-talet (inte 70-talet) eller 1510–1527 (inte 1510–27).

Dubbla citattecken (” ”) används kring kortare citat som infogats i löptexten.

Enkla citattecken (') används för att markera citat i citat och vid behov för att förklara innebörden av ett ord.

Längre citat – då två meningar eller mer citeras ska dessa markeras med indragna marginaler. Citattecken används då inte.

Kort bindestreck (-) används vid en del sammansatta ord, i flerordiga uttryck och vid utelämnade orddelar, ex. brons- och järnålder eller 1100-talet.

Långt tankestreck (-) används vid uppräknings-, inskjutna bisatser samt för att uttrycka från-tillrelationer, ex. 1020–1050.

Fotnoter tillåts inte i *Fornvännen*.

Illustrationer

Artiklar, korta meddelanden och debattinlägg kan kompletteras med illustrationer av olika slag, företrädesvis i färg. *Fornvännen* publicerar dock endast illustrationer där upphovsrättsinnehavaren givit författaren tillstånd för publicering i tryckt form samt på internet. Illustrationerna levereras som separata bildfiler i något av de digitala formaten TIFF, JPEG eller PNG, minst 300 dpi bildupplösning och cirka 20 cm i bredd.

Tabeller

Artiklar, korta meddelanden och debattinlägg kan kompletteras med tabeller som tydligt presenterar komplex data som är viktig för förståelsen av textens innehåll och tolkningar. Tabellerna levereras som separata filer i något av de digitala formaten Excel eller ODS.

Den redaktionella processen

FORNVÄNNENS redaktion gör först en inledande bedömning av om bidraget ämnesmässigt passar för tidskriften och om det håller tillräckligt hög kvalitet. Artikelmanus genomgår alltid så kalla dubbel blind peer review, vilket innebär att både författaren och granskaren förblir okända för varandra. Granskarens kommentarer och rekommendationer delges huvudförfattaren i anonymiserad form. Om bidraget godkänns för publicering under förutsättning att revideringar görs så ges författaren chans att genomföra dessa och att besvara eventuell kritik från granskaren. Korta meddelanden och debattinlägg granskas vanligen enbart av redaktionen, men extern granskningshjälp anlitas om så anses nödvändigt.

Redaktionens besked till författaren, som anger om den insända texten godkänns för publicering eller ej, meddelas via mail. När redaktionen godkänt texten för publicering genomförs en språklig textredigering. Texten återsänds därefter till författaren för granskning, eventuell justering och slutligt godkännande. Författaren ansvarar för att engelsk språkgranskning av texten genomförs. Den språkliga kvaliteten i artiklar på engelska ska vara hög. Redaktionen språkgranskar den engelska texten i abstract, summary samt figur- och tabelltexter då artikeln är skriven på svenska, danska eller norska. Därefter vidtar den grafiska formgivningen. Författaren erhåller ett layout korrektur (PDF) för slutgiltigt godkännande. Enbart felaktigheter får ändras i detta skede.

Inför publiceringen av texten upprättas ett upphovsrättsligt avtal i vilket författaren ger *Fornvännen* rätten att trycka texten samt webbpublicera den. *Fornvännen* övertar dock inga rättigheter till innehållet.

Varje författare erhåller ett exemplar av det häfte i vilket texten blivit införd samt ett digitalt särtryck.

Digital publicering

FÖRNVÄNNENS innehåll publiceras digitalt på plattformen DiVA som är ansluten till Web of Science. Titel och abstract publiceras digitalt direkt i samband med tryck av tidskriften, medan den fullständiga texten blir Open Access sex månader efter publicering.

Vitterhetsakademiens bibliotek vid Riksantikvarieämbetet ansvarar för *Fornvännens* digitala publicering varför frågor rörande DiVA ställs till dem. Riksantikvarieämbetets egen portal för söktjänsten är raa.diva-portal.org.